

— КИНИ АҢЫНЫГАС БУОЛАН —

Мин 1943 сыл муус устарга Кэбээйи райисполкомун. председателинэн ананан тийибитим. 1942 сыл күһүн Кэбээйигэ көһөрүллэн тийибит чурапчылар ачыктааннар элбэх киһи өлбүтүн уонна өссө даҕаны

лүөхтээхтэрин көрөң, киһилэргэ сэттэ аҕар тонна бурдугу уонна саас Кэбээйи чугастааҕы күөллэригэр олохтоохтору кытта илимнэтэн, туудатан балыгынан аһыыллаларын тэрийбитим. Кыһын булгатаан баран кыайан тизэлибэккэ хаалбыт собону Дьокуускайтан тууһата кэлбит специалистар үлэһиттэри көрдөөбүттэригэр, чурапчылары онно анаабыппыт. Собоһору тууһа ааныа ылакка ытыһаары ымыгыгар элбэх балыгы чурапчыларга босхо бэрдэриббитим.

Партия Кэбээйитээҕи райкомун бастакы секретара В. Червяков уонна балык заводун директорун солбуйааччы А. Кралин партия обкомугар үнсүү түһэриббиттэр этэ. Обком промышлениуска секретара Шевченко инструктор Поркуевтыын кэлэннэр бэрэбиэркэлээн барбыттара. Минигин 1943 с. атырдьах ыйын эргэтигэр Совнаркомҕа ыңыран ылбыттара. Совнарком председателин бастакы солбуйааччы Ермолаевка киирибитим. Онуоха киһи дугу да кэпсэпшэккэ, бурдугу Чурапчыттан көһөрүллэн кэлбиттэргэ ыспыккын, Кэбээйи олохтоохторун балыктатан киһилэргэ сиэппиккин уонна тууһанар балыгы эмиэ босхо ыспыккын диэн харса суох үөбөн-

мөбөн киирэн барбыта. Мин эйигин партияттан таһаарарга, үлэбиггэн устарга уонна эдэргин учуоттаан сэрйиллэр армия штрафной ротатыгар ыытарга сүбэлэстибит, оңорбут буруйгар суругунан быһаарыытын бу киһэ миэхэ аҕалан кулу диэт, мин быһаарыыбын истэ барбакка кабинетиттан тахсарга эппитэ.

Көрүдүөргэ тахсан санааргыы олодохпуна, Совнарком председателин солбуйааччы И. Е. Винокуров ааһан иһэн минигин кабинетигар ыңыран киллэрэн сэлэргэспитэ. Мин киһинэхэ көһөрүллэн кэлбит чурапчылар олохторун, ачыктаан өлөн эрэлэрин кэпсээбитим, өлбүт дьон испинһэктэрин көрдөрбүтүм. Ермолаев туох диэбитин кэпсээн биэрбитим. Кини минигин гостиницаттан билэр ыалгар бар, ханна да сылдыһа, үс хонон баран киһэ хойут миэхэ манна кэлээр диэбитэ. Мин билэр ыалбар үс хонон баран киһэ Совнаркомҕа кэлбитим. И. Е. Винокуров кабинетигар үлэли олоһоро. Киһим эн боһуруоһуну обком бюротугар көрүлүбүт буолла, билегин обкомҕа И. А. Степаненкоҕа тахса сырыт диэтэ уонна хайдах кэпсэтэрбин сүбэлээн биэрдэ. Степаненко Чурапчыттан көһөрүллэн кэлбиттэр олохторун, кыһалдаларын ыйытталаспытта уонна сүбэлээн баран сарсыарда Сангаарга босхо көтүтэргэ гражданскай авиация управлениетын диспетчерыгар дыһал биэрбитэ.

Ити кэнниггэн мин Дьокуускайга киирдэхпинэ И. Е. Винокуровка сылдьан, ыарыҕатар боп-

пуруостарбар сүбэлэтэр буолбутум. Ол сыл партия Кэбээйитээҕи райкомун бастакы секретарын Червякову үлэтиггэн босхо олоһуоттара. Кини онугар Усуйаанаттан С. И. Окоемовы аҕалбыттара. 1943 сыл бэс ыйыггтан чурапчылары олохтоох колхозтар бултуур, балыктыыр дьоннорун кытта холбоһуну тэрийбиппит улахан туһаны биэрбитэ.

1944 сыл олунньуга И. Е. Винокуров туруоруу туһунан партия обкомун бюрота уураах таһааран чурапчылар дойдуларыгар төттөрү көһөрүлүбүттэрэ. Икки колхоз Нам, икки колхоз Мэнэ-Хаҥалас оройуоннарыгар көһөн олохсуйбуттара.

1945 сыл атырдьах ыйыгар салайар советскай үлэһиттэр биир сыллаах курстарыгар Саха сириттэн алта үлэһити, ол иһигэр минигин, үөрэххэ ыытар туһунан Совнарком уурааҕа тахсыбыта. Курска барааччылары Совнарком председатели И. Е. Винокуров биерди, онтон барыбытын муһуһан кэпсэтэн атаарбыта. Үөрэнэ сырыттахпына партия Кэбээйитээҕи райкома минигин үөрэххэ барда диэн үлэбиггэн босхо олоһуурга уураахтаабыт этэ. Курска үөрэнээччилэр хамнастарын үлэлээбит сирдэриггэн ылаллара. Илья Егорович минигин Совнарком тэприйэр отделын инструкторынан анаан, ол хамнаһын төлөтөн үөрэхпин бүтэрэрбэр көмөлөспүтэ.

Үөрэхпитин 1946 сыл балаһан ыйыгар бүтэрэн Дьокуускайга кэлбиппит. Кэбээйигэ райсовет исполкомун председатели-

нэн үлэлээбит Р. В. Готовцевы үбү сизиниңэ буруйдааннар партияттан таһааран, үлэтиггэн устан кэбиспиттэр этэ. Кэбээйи райкомун бюротун урааҕа партия обкомун бюротунан бигэргэтилибит этэ. Готовцев дыһалата республика прокуратуратыгар ыытыллыбыт. Мин Готовцевы үчүгэйдик билэрим. 1943 - 1945 сс. Кэбээйигэ үп салаатын сэбиэдиссэйинэн үлэлээбитэ. И. Е. Винокуров минигин ыңыггтаран ылан Готовцев үбү сизиниңэ буруйданарын туох диирбин ыйыппыта. Мин киһи чизинэйэ үлэһит буоларын кэпсээбитим. Аҕыйах хонон баран Илья Егорович минигин эмиэ ыңыран ылан Готовцев дыһалатын бэрэбиэркэлииргэ партия обкомун соруудаҕын туттарбыта. Соруудах обком бастакы секретарынан Г. И. Масленниковынан илии баттаммыт этэ. Бэрэбиэркэ Готовцев туох да буруйа суоһун дакаастаабыта. Үп салаатын бухгалтерга харчыны сизибитэ дакаастаммыта, бэйэтэ билиһинэргэ күһэллүбүтэ. Илья Егорович обкомуга кэпсэтэн бэрэбиэркэ ыыттарбатаҕа буоллар, Готовцев чизинэйэ дакаастанара уустук этэ. Кини аһыныгас буолан абыраабыта.

Илья Егорович аҕыйах саҕалаах, улахан чиккэ киһи этэ. Киһини кытта сэлэргэһэригэр олус истиң буолара.

*И. И. Баишев,
Мэнэ - Хаҥалас.*